

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 23. marts 2022
(OR. en)

7478/22

ENER 99
ENV 265
COMPET 176
TRANS 171
CONSOM 69
IND 86
ECOFIN 254

FØLGESKRIVELSE

---

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 23. marts 2022

til: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

---

Komm. dok. nr.: COM(2022) 138 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET.
Forsyningssikkerhed og overkommelige energipriser: Løsningsmodeller for øjeblikkelige foranstaltninger og forberedelser til næste vinter

---

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2022) 138 final.

Bilag: COM(2022) 138 final

Bruxelles, den 23.3.2022
COM(2022) 138 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Forsyningsikkerhed og overkommelige energipriser:
Løsningsmodeller for øjeblikkelige foranstaltninger og forberedelser til næste vinter**

INDLEDNING

I løbet af de seneste 12 måneder er detailpriserne på naturgas og elektricitet steget med henholdsvis 65 % og 30 %. Ruslands invasion af Ukraine tilspidser denne i forvejen vanskelige situation med forsyningsproblemer og har forværret prisvolatiliteten. Høje energipriser forstærker inflationen, skader Europas økonomi og påvirker genopretningen efter covid-19-krisen.

Som led i reaktionen på denne ekstraordinære situation vedtog Europa-Kommissionen i oktober 2021 en **værktøjskasse for handling og støtte**¹ for på EU- og medlemsstatsniveau at afbøde virkningerne for forbrugere og virksomheder. Målrettede støtteforanstaltninger, der skal bidrage til at reducere energiomkostningerne for forbrugere, husholdninger og industrier, har medvirket til at lette presset.

Den 8. marts 2022 gav Kommissionen i sin **REPowerEU-meddelelse**² yderligere vejledning til medlemsstaterne om, hvordan de kan afbøde stigningen i elpriserne for husholdninger og virksomheder, og om, hvordan høje fortjenester, som visse elproducenter har indtjent, kan anvendes til at finansiere disse foranstaltninger. For at sikre et mere bæredygtigt energisystem vil Kommissionen i maj foreslå en plan for en udfasning af Europas afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland, samtidig med at hele EU's energisystem gøres mere modstandsdygtigt.

I **Versailles den 10.-11. marts 2022** blev EU's ledere enige³ om at udfase EU's importafhængighed af russisk gas, olie og kul så hurtigt som muligt og opfordrede Kommissionen til inden udgangen af marts at forelægge en plan, der skal sikre forsyningsikkerhed og overkommelige energipriser i den næste vintersæson. Sideløbende hermed forpligtede EU's ledere sig til med udgangspunkt i meddelelsen af 8. marts 2022 hurtigst muligt at tage spørgsmålet op og overveje konkrete løsningsmodeller til håndtering af virkningerne af de stigende energipriser for borgere og virksomheder, navnlig sårbare borgere og SMV'er, bl.a. på det næste møde i Det Europæiske Råd den 24.-25. marts 2022.

Med denne meddelelse følges der op på ledernes opfordring. Der redegøres for fordelene og ulemperne ved konkrete ekstraordinære kortsigtede løsningsmodeller til afbødning af prisstigningerne. Der fremlægges også forslag til fælles europæiske tiltag til håndtering af de grundlæggende årsager til problemet på gasmarkedet med det formål at sikre forsyningsikkerhed til rimelige priser næste vinter og tiden derefter. Med henblik herpå vil EU's partnerskaber med tredjelande give mulighed for fælles indkøb af gas og brint. Endelig indgår der et forslag om en europæisk politik for lagring af gas, der har til formål at forbedre modstandsdygtigheden i hele EU's energisystem.

---

¹ Meddelelse – Håndtering af de stigende energipriser: en værktøjskasse for handling og støtte (COM(2021) 660 final af 13.10.2021).

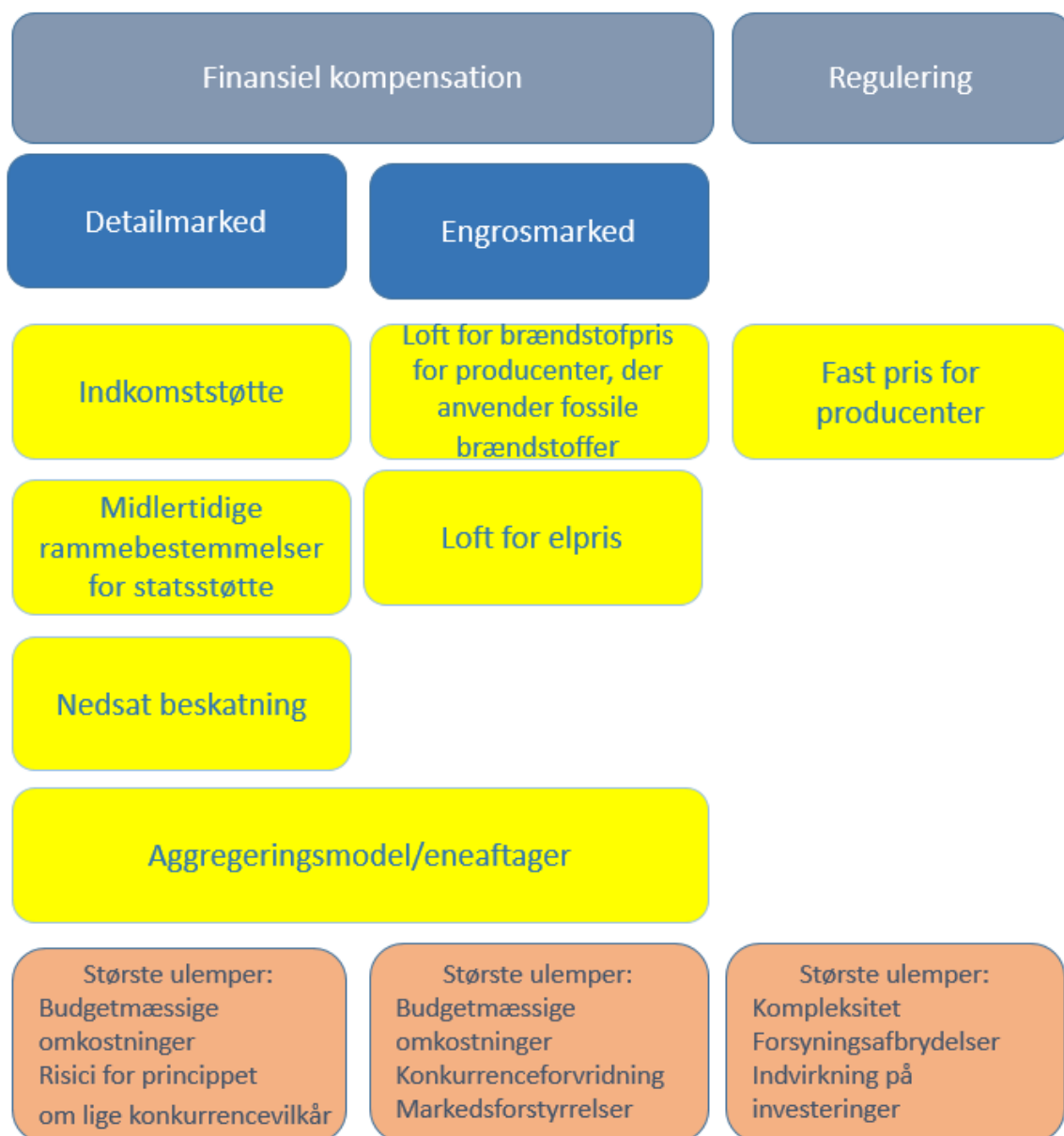
² Meddelelse – REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser (COM(2022) 108 final af 8.3.2022).

³ [20220311-versailles-declaration-en.pdf](#).

LØSNINGSMODELLER TIL HÅNDBETING AF HØJE ELPRISER, DER PÅVIRKER BORGERE OG VIRKSOMHEDER

Adskillige løsningsmodeller for nødforanstaltninger til begrænsning af virkningen af høje elpriser er blevet foreslået af medlemsstaterne og interessenter og som led i den akademiske debat. De tager sigte på at støtte slutforbrugerne uden at undergrave de mere langsigtede, generelle mål i den grønne pagt, herunder dekarboniserings- og energieffektivitetsmål. For at disse midlertidige og målrettede ekstraordinære løsningsmodeller kan give det ønskede resultat, skal de kunne styres finanspolitisk og må ikke bringe forsyningssikkerheden og de lige konkurrencevilkår på det indre marked i fare.

De kortsigtede løsningsmodeller med hensyn til elprisen kan i store træk inddeles i to kategorier:

Løsningsmodeller med indgreb, bl.a. finansiel kompensation

Disse løsningsmodeller tager sigte på at sænke elpriserne, enten direkte i detailledet eller indirekte på engrosmarkedet.

Detailleddet

Disse løsningsmodeller har til formål at afbøde virkningerne af de høje priser for slutforbrugerne, samtidig med at prisen på engrosniveau fastsættes af de europæiske el- og gasmarkeder. 26 medlemsstater har i overensstemmelse med Kommissionens værktøjskasse⁴ fra oktober indført sådanne kriseforanstaltninger.

Inden for rammerne af disse foranstaltninger fokuserer den direkte støtte til sårbare slutbrugere på støtten til dem, der har de største behov, og statsstøtte kan hjælpe virksomheder, der kæmper med for høje energipriser. Sidstnævnte vil blive støttet af de **nye midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtte**⁵, der blev vedtaget den 22. marts, og som muliggør støtte til virksomheder, der er direkte eller indirekte berørt, i form af begrænsede direkte tilskud, likviditetsstøtte og støtte i forbindelse med øgede gas- og elomkostninger.

Et flertal af medlemsstaterne har nedsat momsens på gas, elektricitet og/eller fjernvarme. **Mange muligheder, navnlig inden for rammerne af energibeskatningsdirektivet⁶, herunder nedsatte satser eller fritagelser for husholdninger, udnyttes dog endnu ikke fuldt ud.**

Kommissionen overvejer at yde vejledning til medlemsstaterne om, hvordan de bedst kan udnytte de retlige rammer, herunder om målrettede landespecifikke fritagelser i henhold til energibeskatningsdirektivet⁷, for at undgå forvridninger på det indre marked.

Samtlige løsningsmodeller i detailledet har til formål at yde direkte støtte til borgere og virksomheder. Højere indtægter fra energiafgifter og CO₂-prissætning eller fra usædvanligt høje fortjenester hos visse energiselskaber vil kunne bidrage til at finansiere sådanne målrettede og midlertidige foranstaltninger til støtte for sårbare husholdninger og virksomheder⁸.

Engrosleddet

Medlemsstaterne kan overveje at indføre en **aggregeringsmodel**, hvor en enhed køber elektricitet på gunstige kommercielle vilkår og stiller den til rådighed for visse forbruger kategorier under markedsprisen, hvorved fordelene overføres til forbrugerne, således at der i realiteten er tale om subsidiering af forskellen mellem lavere detailpriser og højere engrospriser.

---

⁴ COM(2021) 660 final af 13.10.2021.

⁵ Meddelelse om midlertidige kriserammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger til støtte for økonomien efter Ruslands angreb på Ukraine (C(2022)1890 final af 23.3.2022).

⁶ Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet (EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51).

⁷ I overensstemmelse med artikel 19, stk. 1.

⁸ Visse (inframarginale) elproducenter får i øjeblikket uforholdsmæssigt store fortjenester som følge af de meget høje elpriser. Disse uforholdsmæssigt høje fortjenester kan beskattes eller inddrages midlertidigt i overensstemmelse med de retningslinjer, som Kommissionen fremlagde den 8. marts (jf. COM(2022) 108 final af 8.3.2022).

Andre løsningsmodeller omfatter **direkte indgreb på engrosmarkederne for elektricitet**. Disse består enten i **finansielt at kompensere elproducenter, der anvender fossile brændstoffer**, for en del af deres ekstraordinære høje brændstofomkostninger, således at de reducerer de priser, de tilbyder på engrosmarkedet, eller i **direkte at begrænse elprisen på engrosmarkedet** ved at fastsætte et referencebenchmark og kompensere for forskellen i forhold til den tilbudte pris.

Sådanne løsningsmodeller vil sigte mod at mindske de negative virkninger af meget høje gaspriser på engrosmarkedet for elektricitet. De største ulemper vedrører de budgetmæssige omkostninger herved, potentielle konkurrenceforvridning, risici for den grænseoverskridende handel og dermed elforsynings sikkerheden, hvis omfang afhænger af disse løsningsmodellers udformning.

Løsningsmodeller med regulering uden budgetmæssig kompensation

Disse løsningsmodeller består i at fastsætte et **lovbestemt loft for den maksimumspris**, som visse grundbelastningselværker kan opkræve. Selv om denne løsningsmodel ville reducere omkostningerne på længere sigt, er dens merværdi på kort sigt at afhjælpe de uforholdsmæssigt store fortjenester ved visse teknologier.

De største ulemper ved disse løsningsmodeller hænger sammen med udfordringer i forbindelse med gennemførelsen, da de vil kræve adgang til oplysninger om producenters omkostninger og indtægter, som måske ikke er tilgængelige for offentlige enheder, samt eventuelle juridiske udfordringer. De vil også skabe reguleringsmæssig usikkerhed, da sådanne løsningsmodeller kan fjerne visse incitamenter til at foretage private investeringer i vedvarende energi, som er afgørende for at nå vores langsigtede mål om et modstandsdygtigt, bæredygtigt og sikkert energisystem.

Alle løsningsmodeller er beskrevet og analyseret nærmere i bilaget.

På baggrund af denne vurdering er **Kommissionen af den opfattelse, at der ikke findes nogen enkelt let løsning på problemet med de høje elpriser** i betragtning af de forskellige situationer i medlemsstaterne. Visse løsningsmodeller egner sig kun til specifikke nationale kontekster. Samtidig vil visse indgreb kræve EU-lovgivning og/eller en fælles tilgang på EU-plan for at være effektive og ikkeskadelige for det indre marked og forsyningssikkerheden. Der er omkostninger og ulemper ved alle løsningsmodeller, herunder for det indre markeds funktion.

SIKRING AF FORSYNING AF GAS TIL RIMELIGE PRISER TIL NÆSTE VINTER OG TIDEN DEREFTER

Selv om mange af de løsningsmodeller, der er foreslået som led i den offentlige debat, tager fat på symptomerne, er **gasmarkedet den grundlæggende årsag til de nuværende høje elpriser**. Den nuværende høje elpris skyldes den høje gaspris, da gasbaserede producenter stadig ofte er de energileverandører, der kommer sidst ind på elmarkedet for at dække den reelle efterspørgsel. På spotmarkedet for gas er volatiliteten høj og hænger ikke fuldt ud sammen med de grundlæggende forhold.

Det kan overvejes at **begrænse eller modulere gasprisen** ved hjælp af regulering, da det vil have en øjeblikkelig indvirkning på prisniveauet. Det kan sende et vigtigt signal om, at EU ikke vil betale enhver pris for gas, men at et sådant indgreb kun bør ses som en sidste udvej, da det medfører visse ulemper med hensyn til forsyningssikkerheden for gasstrømme.

Eftersom gasopfyldningssæsonen begynder nu, haster det med at nå til enighed om en fælles strategi. Den nuværende situation med høje priser og pressede gasmarkeder gør genopfyldningen af lagre til næste vinter mere udfordrende end i normale år. Det er vigtigt at udnytte Unionens kollektive indflydelse som hjælp til at sikre gasimport på de bedst mulige betingelser for at undgå, at medlemsstaterne overbyder hinanden for de samme forsyninger.

EU står stærkere, når det handler i fællesskab. EU bør handle i fællesskab for at udnytte sin markedsstyrke gennem forhandlede partnerskaber med leverandører.

Kommissionen er parat til at oprette en **taskforce om fælles indkøb af gas på EU-plan**. Ved at samle efterspørgslen vil taskforcen fremme og styrke EU's internationale opsøgende arbejde over for leverandører af flydende naturgas (LNG) og gas med henblik på at sikre LNG- og gasimport til rimelige priser forud for næste vinter. EU kan bedre sikre LNG, gas og brint til overkommelige priser fra tredjelande på kort sigt, hvis det samarbejder med disse lande på lang sigt og etablerer langsigtede partnerskaber om vedvarende gas, som også vil danne grundlag for fremtidig import af brint.

Taskforcen vil således bane vejen for **energipartnerskaber** med vigtige leverandører af LNG, gas og brint i Middelhavsområdet, med vores partnere i Afrika, men også med Mellemøsten og USA.

Taskforcen vil blive støttet af repræsentanter fra medlemsstaterne i et styringsudvalg. Et fælles forhandlingsteam under ledelse af Kommissionen vil føre drøftelser med gasleverandører. Der vil blive hentet inspiration fra erfaringerne fra covid-19-pandemien, hvor en indsats på EU-plan var afgørende for at sikre tilstrækkelige forsyninger af vacciner til alle.

Taskforcen vil også fremme en effektiv anvendelse af EU's gasinfrastruktur, navnlig LNG-terminaler, men også lagerfaciliteter og rørledninger.

Hvis gaslagrene fyldes tilstrækkeligt op, sikres de europæiske kunder en vis beskyttelse mod risikoen for forsyningsknaphed og potentielle afbrydelser, i og med at der skabes en vis stabilitet. Derfor foreslår Kommissionen en fælles og strategisk **europæisk gaslagringspolitik**, der gennemføres gennem en koordineret fælles indsats og byrdefordeling på tværs af de 27 EU-medlemsstater. I de kommende måneder vil taskforcen i tæt samarbejde med Gaskoordinationsgruppen hjælpe med at fremme opfyldning af lagre forud for vinteren.

Det er nødvendigt med en fælles indsats for at **optimere udnyttelsen af den eksisterende oplagringsinfrastruktur**. Oplagringsforanstaltninger, der træffes i fællesskab frem for individuelt, forhindrer overinvesteringer, da gas er en midlertidig energikilde, og enhver ny infrastruktur bør kunne anvendes til renere energikilder på længere sigt, navnlig til brint.

For at sikre et tilstrækkeligt højt opfyldningsniveau har Kommissionen fremsat et **lovgivningsforslag om energilagring** med henblik på at sikre, at de eksisterende oplagringsinfrastrukturer er fyldt op til mindst **90 % af deres kapacitet senest den 1.**

november hvert år, et mål, der kan justeres over tid, hvis de økonomiske og geopolitiske realiteter samt energiforsyningssikkerheden ændrer sig. I erkendelse af den særlige situation i indeværende år vil der for at sikre en gnidningsløs indfasning blive fastsat et lavere mål på 80 % og en fleksibel tilgang. Medlemsstaterne bør allerede nu forud for lovgivningsforslaget træffe foranstaltninger til sikring af, at lagrene er tilstrækkelig fyldt op til næste vinter.

Solidaritet er afgørende. Fælles gaslagring er en forsikring, der er til gavn for alle, og som alle bør bidrage til på en retfærdig måde. Derfor bør medlemsstater uden lagringskapacitet bidrage til opfyldningsniveauerne i andre medlemsstater og til gengæld drage fordel af øget forsyningssikkerhed. Den byrdefordelingsmekanisme, der indgår i forslaget, sikrer en retfærdig fordeling af forsyningssikkerhedskomkostninger mellem alle medlemsstater, da de takket være EU's energimarked alle drager fordel af at mindske risikoen for forsyningsafbrydelser, uanset hvor i EU lageret befinder sig. Denne mekanisme bygger på de solidaritetsaftaler, der bør indgås hurtigst muligt for at muliggøre en effektiv deling af gas i tilfælde af nødsituationer, således som det blev foreslået i december 2021⁹. Lige så vigtigt er gennemsigtighed og overvågning af fremskridtene hen imod opfyldelse af opfyldningsmålet. Gaskoordinationsgruppen vil overvåge fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af målet og overveje passende foranstaltninger til opretholdelse af oplagringsindsatsen, hvis det er nødvendigt.

Da gaslagringsinfrastruktur er af kritisk betydning for EU's sikkerhed, vil **certificeringen** af lageroperatører give de nødvendige garantier mod risici i forbindelse med ejerskab fra tredjelandsoperatører ud fra et forsyningssikkerhedsperspektiv.

KONKLUSION

De løsningsmodeller til håndtering af de øgede energiprisers indvirkning på borgere og virksomheder, der fremlægges i dette dokument, omfatter tidsbegrænsede nødforanstaltninger med henblik på at begrænse stigningen i energipriserne, hvilket ikke bør bringe opfyldelsen af de langsigtede mål i den grønne pagt eller det indre markeds funktion i fare. Ingen af dem udgør den perfekte løsning, og der er fordele og ulemper ved dem alle sammen.

Hvad der særligt er behov for, er at dæmme op for de stigende energipriser og sikre tilstrækkelig gasforsyning til næste vinter og tiden derefter. Den bedste løsning er at arbejde sammen i EU27-regi inden for rammerne af en koordineret tilgang for at spare omkostninger og udnytte vores fælles styrke.

På mellemlang sigt er der behov for flere strukturelle løsninger, herunder sammenkoblinger med henblik på en fuldstændig integration af energimarkedet, langt mere vedvarende energi, energieffektivitetsforanstaltninger og en diversificering af energiforsyningen for at undgå afhængighed. REPowerEU-planen vil fremskynde indførelsen af foranstaltninger på alle disse fronter. Kommissionen vil forelægge sin detaljerede **REPowerEU-plan i maj**. I den forbindelse er Kommissionen også parat til at foreslå en EU-dækkende energispareplan.

Med udrulningen af REPowerEU er det nødvendigt at tilpasse EU's reguleringsmæssige ramme til en væsentlig større andel af vedvarende energi i energimikset i overensstemmelse

---

⁹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre marked for gas fra vedvarende kilder, naturgas og brint (omarbejdning) (COM(2021) 804 final af 15.12.2021).

med EU's ambitiøse dekarboniseringsmål. Kommissionen vil vurdere mulighederne for at **optimere udformningen af elmarkedet senest i maj**. Som led heri vil der blive taget hensyn til den endelige vurdering fra Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) af fordelene og ulemperne ved udformningen af EU's elmarked og andre bidrag til elmarkedets funktion¹⁰.

Med tiden vil en fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energikilder og en tilskyndelse til mere effektivt energiforbrug sammen med en europæisk lagringspolitik og en diversificering af forsyningen gennem et mere koordineret samarbejde med pålidelige leverandører give strukturelle løsninger til sikring af adgang til energi til overkommelige priser.

Med de løsningsmodeller og forslag, der skitseres i dette dokument, opfordres alle medlemsstater til at sætte deres lid til Europas største styrke: sammenhold og solidaritet.

På Det Europæiske Råds møde i marts 2022 opfordres lederne til at udstikke retningslinjer for, hvordan man kan gå videre med arbejdet i Kommissionen og på lovgivningsplan, så der sikres en sikker forsyning af energi til overkommelige priser allerede nu, næste vinter og i tiden derefter.

---

¹⁰ Visse elementer i de planlagte løsningsmodeller med kortsigtede indgreb, f.eks. anskaffelse af ny kapacitet gennem tovejsdifferencekontrakter eller anvendelse af aggregeringsmodellen, kan være med til at bane vejen for fremtidige ændringer af Europas langsigtede markedsudformning, bidrage til at beskytte forbrugerne mod stor prisvolatilitet i fremtiden og øge det europæiske energimarkeds modstandsdygtighed.